



COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

*Traducere neoficială a variantei engleze a hotărârii,
efectuată de asociația obștească „Juriștii pentru drepturile omului”*

SECȚIUNEA A PATRA

CAUZA MARCU c. MOLDOVEI

(Cererea nr. 17359/04)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

16 octombrie 2007

DEFINITIVĂ

16/01/2008

Această hotărâre va deveni definitivă în modul stabilit de articolul 44 § 2 al Convenției. Ea poate fi subiect al revizuirii editoriale.

În cauza Marcu c. Moldovei,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secțiunea a Patra), întrunită în cadrul unei camere compuse din:

Sir Nicolas BRATZA, *Președinte*,

Dl J. CASADEVALL,

Dl G. BONELLO,

Dl S. PAVLOVSKI,

Dl L. GARLICKI,

Dl J. ŠIKUTA,

Dna P. HIRVELĂ, *judecători*,

și dl T.L. EARLY, *Grefier al Secțiunii*,

Deliberând la 25 septembrie 2007 în ședință închisă,

Pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la acea dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 17359/04) depusă împotriva Republicii Moldova la Curte, în conformitate cu prevederile articolului 34 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale („Convenția”), de către un cetățean al Republicii Moldova, dl Mihail Marcu („reclamantul”), la 24 martie 2004.

2. Reclamantul a fost reprezentat de către dl Victor Marcu, avocat din Edineț. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de către Agentul său la acea dată, dl Vitalie Pârlog.

3. Reclamantul a pretins că, prin neexecutarea hotărârii judecătorești definitive pronunțată în favoarea sa, a fost încălcat dreptul său ca o instanță să hotărască asupra drepturilor sale cu caracter civil, garantat de articolul 6 al Convenției, și dreptul său la protecția proprietății, garantat de articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

4. Cererea a fost repartizată Secțiunii a Patra a Curții. La 13 februarie 2006, Președintele acestei Secțiuni a decis să comunice Guvernului cererea. În conformitate cu prevederile articolului 29 § 3 al Convenției, s-a decis ca fondul cererii să fie examinat concomitent cu admisibilitatea acesteia. Ținând cont de vârsta înaintată a reclamantului și sănătatea lui precară, Președintele a mai decis să acorde prioritate cererii.

5. Atât reclamantul, cât și Guvernul au prezentat observații cu privire la admisibilitatea și fondul cauzei (articolul 59 § 1 al Regulamentului Curții).

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

6. Reclamantul s-a născut în anul 1920 și locuiește la Edineț.

7. În anul 1949, reclamantul a fost persecutat de către autoritățile comuniste. Proprietatea lui a fost confiscată, iar el a fost deportat în Siberia pentru cincisprezece ani.

8. În anul 1989, el a fost reabilitat.

9. La o dată nespecificată în anul 2003, el a intentat o acțiune împotriva Direcției de finanțe a raionului Edineț, solicitând compensații pentru proprietatea lui confiscată.

10. La 25 septembrie 2003, Judecătoria Edineț a hotărât în favoarea reclamantului și a obligat pârâtul să-i plătească acestuia compensații în mărime de 80,000 lei moldovenești (MDL) (echivalentul a 5,198 euro (EUR) la acea dată). Hotărârea nu a fost contestată și, după cincisprezece zile, a devenit irevocabilă și executorie.

11. La 27 octombrie 2003, executorul judecătoresc a primit titlul executoriu.

12. La 28 ianuarie 2005, executorul judecătoresc, fără a-l executa, a expediat titlul executoriu președintelui raionului Edineț.

13. Hotărârea judecătorească din 25 septembrie 2003 nu a fost executată nici până în prezent.

II. DREPTUL INTERN RELEVANT

14. Dreptul intern relevant a fost expus în hotărârea Curții în cauza *Prodan v. Moldova*, nr. 49806/99, ECHR 2004- III (extracts).

ÎN DREPT

15. Reclamantul a pretins că neexecutarea hotărârii judecătorești definitive pronunțată în favoarea sa a încălcat drepturile sale garantate de articolul 6 § 1 al Convenției și articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

Articolul 6 § 1 al Convenției, în partea sa relevantă, prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil ... într-un termen rezonabil ... de către o instanță, ... care va hotărî ... asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil”

Articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție prevede următoarele:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

I. OBIECȚIA PRELIMINARĂ A GUVERNULUI

16. În observațiile sale privind admisibilitatea și fondul cauzei, Guvernul a susținut că nu au fost epuizate căile de recurs interne disponibile. El a susținut că reclamantul ar fi putut intenta o acțiune împotriva executorului judecătoresc în temeiul articolului 20 al Constituției și al articolului 426 al vechiului Cod de procedură civilă („vechiul CPC”).

17. Curtea notează că ea a respins deja o obiecție similară invocată de către Guvernul pârât în ceea ce privește articolul 426 al vechiului CPC, deoarece „chiar dacă presupunem că reclamantul ar fi depus recurs împotriva actelor executorului judecătoresc și ar fi obținut o hotărâre care să confirme că neexecutarea a fost ilegală conform dreptului național, o astfel de acțiune nu ar fi adus nimic nou, singura consecință fiind emiterea unui alt titlu executoriu care ar permite executorului judecătoresc să continue executarea hotărârii” (a se vedea hotărârea *Popov v. Moldova (nr. 1)*, nr. 74153/01, § 32, 18 ianuarie 2005). Curtea nu găsește niciun motiv care i-ar permite în această cauză să se abată de la această concluzie.

18. Din aceleași motive, Curtea consideră că articolului 20 al Constituției, care prevede dreptul general de acces la justiție, nu a oferit reclamantului un recurs efectiv. Deși hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 19 iunie 2000 „Cu privire la aplicarea în practica judiciară de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale” ar fi putut permite reclamantului să invoce direct prevederile Convenției în fața instanțelor judecătorești naționale, o astfel de referire ar fi rezultat în nimic altceva decât într-„un alt titlu executoriu care ar permite executorului judecătoresc să continue executarea hotărârii” (a se vedea *Lupacescu and Others v. Moldova*, nr. 3417/02, 5994/02, 28365/02, 5742/03, 8693/03, 31976/03, 13681/03, și 32759/03, § 17, 21 martie 2006).

19. În orice caz, Curtea reiterează că „unei persoane care a obținut o hotărâre judecătorească executorie împotriva statului, ca urmare a soluționării litigiului în favoarea sa, nu i se poate cere să recurgă la proceduri de executare pentru a obține executarea acesteia” (a se vedea *Metaxas v. Greece*, nr. 8415/02, § 19, 27 mai 2004).

20. Curtea consideră că pretențiile reclamantului formulate în temeiul articolului 6 § 1 al Convenției și al articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție ridică chestiuni de drept, care sunt suficient de serioase încât determinarea lor să depindă de o examinare a fondului și că niciun alt temei pentru declararea lor inadmisibile nu a fost stabilit. Din aceste motive, Curtea declară aceste pretenții admisibile. În conformitate cu decizia sa de a aplica articolul 29 § 3 al Convenției (a se vedea paragraful 4 de mai sus), Curtea va examina imediat fondul acestor pretenții.

II. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 6 § 1 AL CONVENȚIEI ȘI A ARTICOLULUI 1 AL PROTOCOLULUI NR. 1 LA CONVENȚIE

21. Reclamantul a pretins că neexecutarea hotărârii judecătorești pronunțată în favoarea sa a încălcat drepturile sale garantate de articolul 6 § 1 al Convenției și articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

22. Chestiunile ridicate în temeiul acestor articole sunt identice cu cele care au dus la violări ale acestor articole în hotărârile în cauzele *Prodan v. Moldova* (citată mai sus, §§ 56 și 62) și *Sîrbu and Others v. Moldova* (nr. 73562/01, 73565/01, 73712/01, 73744/01, 73972/01 și 73973/01, §§ 27 și 33, 15 iunie 2004).

23. Prin urmare, Curtea constată, din motivele expuse în aceste hotărâri, că neexecutarea într-un termen rezonabil a hotărârii judecătorești definitive din 25 septembrie 2003 a constituit o violare a articolului 6 § 1 al Convenției și a articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

III. APLICAREA ARTICOLULUI 41 AL CONVENȚIEI

24. Articolul 41 al Convenției prevede următoarele:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înalțelor Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.”

A. Prejudiciul și costurile și cheltuielile

25. Reclamantul a pretins EUR 10,000 cu titlu de prejudiciu moral suferit ca rezultat al neexecutării hotărârii judecătorești definitive pronunțate în favoarea lui. El a susținut că neexecutarea hotărârii judecătorești definitive o perioadă îndelungată de timp i-a cauzat stres și neliniște. El nu a formulat nicio pretenție cu titlu de prejudiciu material sau costuri și cheltuieli.

26. Guvernul nu a fost de acord cu suma pretinsă de către reclamant și a susținut că constatarea unei violări ar constitui o satisfacție echitabilă suficientă.

27. În lumina constatării sale că autoritățile nu au întreprins măsuri necesare pentru a asigura executarea hotărârii pronunțate în favoarea reclamantului și a faptului că hotărârea nu a fost executată până în prezent, Curtea constată că reclamantul mai este în drept să-și recupereze creanța dobândită în temeiul hotărârii judecătorești naționale (EUR 5,198).

28. De asemenea, Curtea consideră că reclamantul a suferit un anumit prejudiciu moral ca rezultat al încălcărilor constatate, care nu poate fi compensat prin simpla constatare de către Curte a unei violări. Suma pretinsă este însă excesivă. Făcând o evaluare în mod echitabil, Curtea acordă reclamantului EUR 1,600.

B. Dobânda de întârziere

29. Curtea consideră că este corespunzător ca dobânda de întârziere să fie calculată în funcție de rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, la care vor fi adăugate trei procente.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* cererea admisibilă;
2. *Hotărăște* că a avut loc o violare a articolului 6 § 1 al Convenției;
3. *Hotărăște* că a avut loc o violare a articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție;
4. *Hotărăște*
 - (a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data la care această hotărâre devine definitivă în conformitate cu articolul 44 § 2 al Convenției, EUR 5,198 (cinci mii o sută nouăzeci și opt euro) cu titlu de prejudiciu material și EUR 1,600 (o mie șase sute euro) cu titlu de prejudiciu moral, care să fie convertite în valuta națională a statului pârât conform ratei aplicabile la data executării hotărârii, plus orice taxă care poate fi percepută;
 - (b) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus până la executarea hotărârii, urmează să fie plătită o dobândă la sumele de mai sus egală cu rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană pe parcursul perioadei de întârziere, plus trei procente;

5. *Respinge* restul pretențiilor reclamantului cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 16 octombrie 2007, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 al Regulamentului Curții.

T.L. EARLY
Grefier

Nicolas BRATZA
Președinte